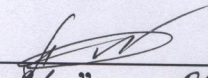

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра інженерних технологій харчових виробництв**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри**

Л.Г. Рожкова
“ 21 ” 06 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БВ3-7-Патентознавство

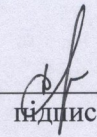
Спеціальність 181 «Харчові технології»

Факультет: “Харчових технологій”

Суми 2019-2020 навчальний рік

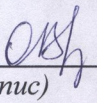
Робоча програма з **Патентознавства** для студентів за спеціальністю **181 «Харчові технології»**

Розробники: к.т.н., ст. доцент Сабадаш С.М.
прізвище, ініціали

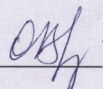
()
підпис

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри Інженерних технологій харчових виробництв

Протокол від “ 20 ” травня 2019 року № 14

Завідувач кафедри (підпис) (Л.Т. Рожкова)
(прізвище та ініціали)

Погоджено:

Декан факультету харчових технологій к.т.н., доцент Радчук О.В. ()

Методист навчального відділу Г. Ваг ()

Зареєстровано в електронній базі: дата: 21.06 2019 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <i>0517”Харчова промисловість та переробка сільськогосподарської продукції”</i>	<i>Нормативна</i>
	Напрямок підготовки:	
Модулів – 2	Професійне спрямування:	Рік підготовки:
Змістових модулів: 2		2019-2020-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: (назва)		Курс
		3
Загальна кількість годин – 90		Семестр
	5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітній ступінь: <i>«Бакалавр»</i>	14 год.
		Практичні
		30 год
		Лабораторні
		Самостійна робота
		46 год
Індивідуальні завдання: СР		
	Вид контролю: <i>залік.</i>	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40%/ 60% (40/50)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців, які опанували теоретичні й, практичні аспекти патентної діяльності і спроможні надалі самостійно поглиблювати та розширювати їх, використовувати на практиці..

Завдання: дати майбутньому спеціалісту знання, які необхідні для; того, щоб:

орієнтуватися в патентній інформації під час виконання курсового та дипломного проектування, а також під час подальшої професійної діяльності; досліджувати і правильно формувати ознаки новизни в розроблюваних об'єктах;

вірно оформити заявку на винахід (корисну модель);

грамотно аналізувати перспективні технічні рішення;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

предметну область дисципліни, розуміння професійної діяльності, принципи, методи і поняття професійної діяльності; сутність і поняття інтелектуальної і промислової власності; принципи формування, порядок організації й структуру системи інтелектуальної власності та її функціонування; особливості здійснення патентного пошуку; сутність авторського права та суміжних прав; правові основи та механізм ліцензування; засади правової охорони у сфері інтелектуальної власності; вимоги формальної і кваліфікаційної експертизи заявок на винаходи, корисні моделі, промислові зразки та знаки на товари та послуги; організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів і об'єктів інтелектуальної власності; якості;.

вміти:

виявляти ініціативу та підприємливість, оволодівати сучасними знаннями з високим рівнем автономності, системно мислити, аналізувати і проводити відповідні дослідження;. проводити патентно-інформаційний пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел, аналізувати та систематизувати її, готувати тематичний огляд для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань, визначати критерії патентоспроможності; складати та подавати заявку на винахід (корисну модель); складати реферати та описи промислових зразків; визначати ознаки для товарів і послуг; складати та подавати заявку на товарний знак для товарів і послуг; складати ліцензійний договір на використання об'єктів інтелектуальної власності; створювати досвід практичної діяльності шляхом самостійного вибору та застосування типових методів (алгоритмів) діяльності у стандартних умовах.

2. Програма навчальної дисципліни.

Затверджена вченою радою СНАУ: Протокол № 18 від 26 червня 2017 р.

Змістовий модуль 1. *Система промислової власності.*

Винаходи (корисні моделі), їх правова охорона.

Тема 1. Вступ. Система промислової власності.

Мета та завдання курсу. Класифікація творчості. Законодавство України про інтелектуальну власність. Промислова власність. Основні терміни та визначення.

Тема 2. Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона.

Поняття винаходу та корисної моделі. Об'єкти винаходу та корисної моделі. Умови надання правової охорони винаходу (корисній моделі).

Тема 3. Раціоналізаторські пропозиції, засоби індивідуалізації товарів і послуг. Ознаки раціоналізаторських пропозицій, порядок подачі, визначення та прийняття до виконання. Фірмові найменування. Знаки для товарів і послуг. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг".

Тема 4. Порядок подання та розгляду заявок на винаходи (корисні моделі). Склад заявки. Опис винаходу та вимоги до нього. Формула винаходу (корисної моделі) і вимоги до неї. Вимоги до ілюстративних матеріалів. Вимоги до реферату. Документи що додаються до заявки. Подання заявки. Пріоритет винаходу. Експертиза заявки на винахід (корисну модель).

Змістовний модуль 2. Суб'єктивне авторське право, його зміст і межі.

Тема 5. Суб'єкти патентних прав. Автори винаходів (корисних моделей) і промислових зразків. Патентовласники. Спадкоємці. Патентні повірені.

Тема 6. Методика проведення патентних досліджень. Порядок ліцензування. Патентна інформація. Схема подання патентної інформації. Патентно-інформаційні ресурси України. Патентні дослідження.

Тема 7. Ліцензійні договори. Ліцензія у сфері інтелектуальної власності. Види ліцензійних договорів. Укладення ліцензійних договорів.

Тема 8. Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн. Правова охорона винаходів. Охорона промислових зразків. Правове регулювання торгових знаків.

Тема 9. Методика проведення патентних досліджень під час дипломного проектування. Етапи патентного пошуку під час виконання курсового та дипломного проектування. Методи та засоби патентного пошуку. Використання патентних баз даних.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Усь о- го	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	ла б	ін д	с. р.		о	л	п	ла б	ін д	с.р .
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1. Сутність і складові інтелектуальної власності. Патентне право.													
<i>Змістовний модуль 1. Система промислової власності. Винаходи (корисні моделі), їх правова охорона.</i>													
Тема 1. Вступ. Система Промислової Власності.		2				5							
Тема 2. Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона.		2				5							
Тема 3. Раціоналізаторські пропозиції, засоби, індивідуалізації товарів і послуг.		2		4		5							
Тема 4. Порядок подання та розгляду заявок на винаходи (корисні моделі).				4		5							
Тема 5. Суб'єкти патентних прав.				4		6							
Разом за змістовни модулем 1		6		12		26							
Модуль 2. Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. Ліцензійні договори.													
<i>Змістовний модуль 2 Суб'єктивне авторське право, його зміст і межі.</i>													

Тема 6 Методика проведення патентних досліджень. Порядок ліцензування..		2			5						
Тема 7 Ліцензійні договори.		2		6	5						
Тема 8. Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн.		2		6	5						
Тема 9. Методика проведення патентних досліджень під час дипломного проектування.		2		6	5						
Разом за змістовним модулем 2		8		18	20						
Усього годин		14		30	46						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми та план <i>Весняний семестр</i>	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Система промислової власності. План. 1. Мета та завдання курсу. Класифікація творчості. 2. Законодавство України про інтелектуальну власність. 3. Промислова власність. Основні терміни та визначення	2
2	Тема 2. Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона. План. 1. Поняття винаходу (корисної моделі). 2. Об'єкти винаходу (корисної моделі). 3. Умови надання правової охорони винаходу (корисній моделі).	2
3	Тема 3. Раціоналізаторські пропозиції, засоби,	2

	індивідуалізації товарів і послуг. План. 1. Ознаки раціоналізаторських пропозицій, порядок подачі, визначення та прийняття до виконання. 2. Фірмові найменування. 3. Знаки для товарів і послуг. 4. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг.	
4	Тема 4. Методика проведення патентних досліджень. Порядок ліцензування. План. 1. Правильність заповнення. 2. Строки подачі 3. Терміни отримання.	2
5	Тема 5. Ліцензійні договори. План. 1. Строки подачі. 2. Порядок заповнення	2
6	Тема 6 Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн. План. 1. Дослідження 2. Порядок ліцензування	2
7	Тема 7. Методика проведення патентних досліджень під час дипломного проектування. 1. Порядок оформлення. 2. Методика проведення.	2
Разом за модулі:		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та план	Кількість годин зф
1	Тема 1. Раціоналізаторські пропозиції, засоби, індивідуалізації товарів і послуг. План. 1. Ознаки раціоналізаторських пропозицій, порядок подачі, визначення та прийняття до виконання. 2. Фірмові найменування. 3. Знаки для товарів і послуг. 4. Закон України “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг.	2 2
2	Тема 2. Порядок подання та розгляду заявок на винаходи (корисні моделі).	

	План. 1. Правильність заповнення. 2. Строки подачі 3. Терміни отримання.	2 2
3	Тема 3. Суб'єкти патентних прав. План. 1. Авторське право. 2. Зміст і межі авторського права.	2 2
4	Тема 4 Ліцензійні договори. План. 1. Строки подачі. 2. Порядок заповнення	2 2 2
5	Тема 5. Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн. План. 1. Положення 2. Законодавство зарубіжних країн	2 2 2
6	Тема 6. Методика проведення патентних досліджень під час дипломного проектування. План. 1. Дипломне проектування. 2. Мета проектування. 3. Засоби дослідження.	2 2 2
Разом за модулі:		30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Система промислової власності. 1. Промислова власність. Основні терміни та визначення	5
2	Тема 2. Винаходи та корисні моделі, їх правова охорона. 1. Об'єкти винаходу (корисної моделі).	5
3	Тема 3. Раціоналізаторські пропозиції, засоби, індивідуалізації товарів і послуг. 1. Знаки для товарів і послуг.	5
4	Тема 4. Порядок подання та розгляду заявок на винаходи (корисні моделі). 1. Терміни отримання.	5
5	Тема 5. Суб'єкти патентних прав. 1. Зміст і межі авторського права.	6
6	Тема 6 Методика проведення патентних досліджень.	5

	Порядок ліцензування.. 1. Дослідження	
7	Тема 7 Ліцензійні договори. 1. Строки подачі.	5
8	Тема 8. Основні положення патентного законодавства зарубіжних країн 1. Законодавство зарубіжних країн	5
9	Тема 9. Методика проведення патентних досліджень під час дипломного проектування 1. Засоби дослідження.	5
Разом за модулі:		46

8. Індивідуальні завдання

9. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: лабораторний метод, практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання:

- 2.1. Аналітичний метод
- 2.2. Індуктивний метод
- 2.3. Дедуктивний метод

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. Проблемний метод
- 3.2. Дослідницький метод
- 3.3. Пояснювально-демонстративний

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, мозкова атака, використання проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, самооцінка знань.

5. Інтерактивні технологічні навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки.

10. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС.
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація).
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях,
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття,
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань,
 - результати тестування.

11. Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота							Разом за змістові модулі	Атестація	Сума	
Змістовий модуль 1 1-35 балів				Змістовий модуль 2 1-35 балів			срс	85 (70+15)	15	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7-9	15			
5	5	10	15	10	10	15				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, лекція, інструктаж.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: лабораторний метод, практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання:

- 2.1. Аналітичний метод

2.2. Індуктивний метод

2.3. Дедуктивний метод

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. Проблемний метод

3.2. Дослідницький метод

3.3. Пояснювально-демонстративний

4. Активні методи навчання – використання технічних засобів навчання, мозкова атака, використання проблемних ситуацій, екскурсії, заняття на виробництві, самооцінка знань.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки.

13. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС.

2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація).

3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:

- рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях,
- активність під час обговорення питань, що винесені на заняття,
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань,
- результати тестування,

14. Рекомендована література

№	Вид	Назва
1	Основна	Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Центр навч. л-ри, 2006.
2		Крайнев П.П., Работяга Л.І., Дятлик І.І. Патентування винаходів в Україні. - К.: ІнЮре, 2000.
3		Кузнецов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник для студ. вузів. - К.: Кондор, 2005.
4		Сусліков Л.М, Дьордяй В.С. Патентознавство. Навч. посіб - К.: Центр навч. л-ри, 2005.
5		Право інтелектуальної власності України: Підручник для студ. вищих навч. закл. / За ред. О.А. Підпригори, ОД. Ставицького. - 2-е пероб. і доп. - К.: ІнЮре, 2004.
6		Дейниченко В.Г. Дубов В.В. Патентознавство. Навч. Посібник/ Харк. Держ Ун-т харчування та торгівлі. – Харків, ХДУХТ, 2006 – 224 с.
1	Додаткова	Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.93 р. № 3687-ХН (у ред. Закону № 1771-III від 01.06.2000 р., зі змінами, внесеними згідно із Законами №3188-III від 21.12.2000 р. та № 850-IV від 22.05.03 р.).

2	Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.93 р. № 3688-ХІІ (зі змінами, внесеними згідно із Законами № 2188-ІІІ від 21.12.2000 р. та № 850-ІV від 22.05.03
3	Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.93 р. М 3689-ХІІ (зі змінами, внесеними згідно із Законами №751-ХІV від 16.06.99 р., № 2188-ІІІ від 21.12.2000 р., та № 850-ІV від 22.05.03 р.)
4	Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16.06.99 р. № 752-ХІV (зі змінами, внесеними згідно із Законами № 3188-ІІІ від 21.12.2000 р., № 850-ІV від 22.05.03 р. та № 316-V від 22.11.06 р.).
5	Про авторське право і суміжні права: Закон України від . 23.12.93 р. № 3792-ХІІ (у редакції закону №2627-ІІІ від 11.07.01 р., зі змінами, внесеними згідно із законами № 850-ІV від 22.05.03 р. та № 1294-ІV від 20.11.03 р.).
6	Вачевський М.В. Соціально-економічні аспекти використання інтелектуальної власності в сучасних умовах. Теорія і практика: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. - К.: ЦУЛ, 2004.
7	Дахно І.І. Патентно-лицензійна робота. - К.: Блицин-форм, 1996.
8	Дахно І.І. Патентоведение. - Харків, 1997.
9	Довгий С.О., Жаров В.О., Зайчук В.О., Кремень В.Г. Охорона інтелектуальної власності в Україні. - К.: Форум, 2002. - 320 с.
10	Інтелектуальна власність в Україні: Знаки для товарів і послуг / ДХ Ніколаєнко, Л.М. Топільська, Л.А. Меньяло, В.С. Радомський. - К.: ІнЮре, 1999.
11	Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О.Д. Святоцького: У 2-х т. - К.: ІнЮре, 2000.
12	Міжнародна патентна класифікація: 7 редакція. - К.: Держпатент України, 1997.
13	Міжнародна класифікація промислових зразків: 6-та ред. - К.: Держпатент України, 1997.
14	Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків: 7-ма ред.: У 2-х ч. -К.: Держпатент України, 1997.
15	Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність. Парижская конвенция по охране промышленной собственности.-Женева: ВОИС, 1996.
16	Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель від 22.01.01 р. №22 (зі змінами, внесеними згідно із Наказом М-ва освіти і науки № 154 від 26.02.04 р. та № 223 від 14.04.05 р.).
17	Правила складання та подання заявки на видачу патенту України на промисловий зразок від 18.02.02 р. № 110 (зі змінами, внесеними згідно із Наказом М-ва освіти і науки № 750 від 41.11.03 р. та № 5 від 11.01.06 р.).

18		Правила складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг від 28.07.95 р. № 116 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Держпатенту № 72 від 20.08.97 р.).
19		Правила складання, подання заявки та проведення експертизи на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання зареєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару від 17.08.01 р. № 598 (зі змінами, внесеними згідно із Наказом М-ва освіти і науки № 758 від 14.11.03 р. та № 386 від 29.06.05 р.).
20		Промислова власність: Офіційний бюлетень. - К.: Держ. департамент інтелектуальної власності України.
21	ресурси Інтернет-	www.intelvas.com.ua .
22		www.patent.km.ua .
23		www.sdip.gov.ua .
24		www.ukrpatent.org .